

Академија васпитања и медицинских струковних студија - Крушевац

ПРАВИЛНИК

БЕЗБЕДНОСТИ И ЗДРАВЉУ НА РАДУ

Март 2020. год.

На основу чл.1 став 1, 3, 13 и 14 Закона о безбедности и здравља на раду („Сл.гласник РС“, бр.101/05), в.д председника Академије васпитачко-медицинских струковних студија са пословним седиштем у Крушевцу ул. Балканска бр.18 (у даљем тексту: Академија), дана 13.03.2020.године, доноси

ПРАВИЛНИК О БЕЗБЕДНОСТИ И ЗДРАВЉУ НА РАДУ

I Појам безбедности и здравља на раду

Члан 1.

Безбедност и здравље на раду (у даљем тексту БЗР) јесте обезбеђивање таквих услова на раду којима се, у највећој могућој мери, смањују повреде на раду, професионална обољења и обољења у вези са радом који претежно стварају претпоставку за пуно физичко, психичко и социјално благостање запослених.

Члан 2.

Академије васпитачко-медицинских струковних студија са пословним седиштем у Крушевцу ул. Балканска бр.18 обезбеђује БЗР свим запосленима у четири организационе јединице и то: Седиште Академије, Одсек Ђуприја, Одсек Крушевац и Одсек Алексинац, и другим лицима за која је то Законом утврђено.

У оквиру обавеза дефинисаних Законом и другим прописима Академије је обавезна да обезбеди:

- уређивање БЗР
- организовање послова БЗР
- примену превентивних мера
- одржавање средстава рада
- прегледе и испитивања опреме за рад
- коришћење и одржавање средстава и опреме за личну заштиту на раду (у даљем тексту СОЛЗ)
- спровођење посебне заштите запослених
- оспособљавање запослених из БЗР
- предузимање мера у случају повреде на раду
- пружање прве помоћи и спасавање

Академија васпитачко медицинских струковних студија - Крушевац

- евиденцију из области БЗР
- друге прописане мере и нормативе БЗР

Члан 3.

Права, обавезе и одговорности у вези са БЗР у Академији уређују се овим Правилником о безбедности и здрављу на раду и Актом о процени ризика.

Члан 4.

У Академији се рад организује тако да запослени могу обављати послове без опасности за живот и здравље.

Организација рада у Академији заснована је на важећим прописима, утврђеним мерама и нормативима којима се запосленима обезбеђује безбедност и здравље на раду.

Члан 5.

Академија је обавезна да обезбеди превентивне мере БЗР применом савремених техничких, ергономских, здравствених, образовних, социјалних, организационих и других мера и средстава за отклањање ризика од повређивања и оштећења здравља запослених, и/или њиховог свођења на најмању могућу меру.

Члан 6.

Отклањање недостатака на средствима рада врши Академија или друга организација коју Академија ангажује.

У случају када је отклањање недостатака било већег обима и захтевало преправке, реконструкцију или адаптацију, обезбеђује се ванредни преглед, испитивање и издавање јавних исправа у складу са законом.

Члан 7.

Поред повремених прегледа и испитивања средстава рада и ванредних прегледа, Академија, обезбеђује и прегледе и испитивања прописане опреме за рад и услова радне околине, који се врше у циљу утврђивања постојања ризика за безбедност или здравље запослених и примењености прописаних мера БЗР.

Члан 8.

Прегледи и испитивања прописане опреме за рад врше се у складу са законом, техничким прописима, стандардима и упутствима произвођача.

Члан 9.

У оквиру испитивања услова радне околине, Академија обезбеђује претходна (прва) и периодична испитивања:

- *хемијских штетности (гасови, паре, дим и прашина);*
- *физичких штетности (бука, вибрације и штетна зрачења, осим јонизујућих);*
- *осветљености;*
- *микроклиме.*

Испитивања услова радне околине врше се у складу са законом, прописима и стандардима.

Члан 10.

Прегледе и испитивања прописане опреме и испитивање услова радне околине врше овлашћена предузећа.

О извршеним прегледима и испитивањима, овлашћена предузећа из става 1. овог члана израђују стручни налаз са закључком и оценом да ли су обезбеђене мере БЗР и исти доставља послодавцу, који о резултатима прегледа и испитивања извештава запослене.

Члан 11.

Академија је дужна да запосленима обезбеди коришћење СОЛЗ за све послове где се опасности и штетности запослених не могу отклонити техничком заштитом или на неки други начин.

За заштиту од изненадних и повремених опасности и штетности, Академија обезбеђује и ставља на располагање личну заштитну опрему.

Члан 12.

На коришћење се могу дати само она СОЛЗ која одговарају прописима БЗР, стандардима или техничким нормативима и која се редовно одржавају у исправном стању.

Врста СОЛЗ за поједине послове, време (рок) трајања, као и поступак набавке и одржавања, дефинишу се посебним упутством радње и Актом о процени ризика.

Члан 13.

Посебну заштиту жена, омладине и инвалида, послодавац обезбеђује у складу с Законом и овим Правилником.

Омладини до 18 година, женама и инвалидима рада, осигурава се посебна безбедност и здравље на раду. Њихова права у оквиру трајања радног времена, права на годишњи одмор и његова дужина трајања, плаћеног одсуства и других права из радног односа, ближе су уређена прописима из радног односа тј. Законом о раду.

У Академији жене не могу бити распоређене на следеће послове:

- *на послове са повећаним ризицима рада, ако нису предузете посебне мере заштите за жене;*
- *за рад на преношењу, утовару и истовару терета преко 15.кг. тежине;*
- *за рад на другим пословима који штетно, и са нарочито повећаним ризиком, могу да утичу на здравље жена, а посебно пре и после поређаја.*

Члан 14.

Оспособљавање запослених из материје БЗР, Академија је у обавези да обезбеди за све запослене

Оспособљавање запослених из материје БЗР подразумева оспособљавање за безбедан рад, теоријску и практичну обуку за рад на одређеном радном месту, као и проверу оспособљености.

Члан 15.

Оспособљавање запослених из материје безбедности и здравља на раду врши се:

- *пре првог распоређивања на радно место и*
- *у току рада.*

Оспособљавање запослених у току рада врши се у случајевима распоређивања на друго радно место, при променама у технолошком процесу, односно процесу рада, приликом увођења нове или промене постојеће опреме за рад, као и у другим случајевима који захтевају употпуњавање знања запослених из ове области.

Оспособљавање запослених из материје БЗР врши се по посебном програму.

Члан 16.

По завршеном теоријском и практичном оспособљавању из области БЗР, врши се провера знања запослених за самосталан и безбедан рад.

Запослени који приликом провере знања из материје БЗР не покаже задовољавајући резултат, подлегава се поновној обуци и провери знања.

Поновна обука и провера знања из става 2. овог члана врши се на исти начин као и претходна, с тим што се провера обучености из практичног дела врши у року од 15 дана.

Ако запослени ни на поновној провери знања не покаже задовољавајући резултат, распоредјује се на друго радно место за које је довољно његово постојеће знање и вештина за сигуран и безбедан рад.

Члан 17.

Прву помоћ у случају повреда на раду пружају посебно за то оспособљена, овлашћена и задужена лица код Послодавца - Академије и здравствени радници из здравствених установа.

Члан 18.

У циљу што ефикаснијег пружања прве помоћи у, потребно је да Академија обезбеди ормарић за прву помоћ и посебно истакнут списак лица задужених за пружање прве помоћи, са подацима битним за обавештавање о повреди.

У ормарићу за прву помоћ у свако доба мора се налазити материјал и средства која су прописана посебним правилником.

Члан 19.

Запослени који се повреди дужан је да одмах обавести непосредног руководиоца.

Ако због тежине повреде повређени запослени не може пријавити повреду, дужан је да то учини запослени који је био близу места догађаја (очевидац или онај ко је први сазнао за повреду)

Члан 20.

Одмах по сазнању за настанак повреде, Академија попуњава Извештај о повреди на раду на прописаном обрасцу који доставља здравственој установи где је запослени упућен ради указивања помоћи-збрињавања.

Извештај о повреди на раду доставља се у року од 24 часа од момента настанка повреде.

У случају смртне, тешке или колективне повреде, повреде на раду због које запослени није способан за рад више од три узастопна дана, као и опасне појаве која би могла да угрози безбедност и здравље запослених, Радња одмах извештава надлежну инспекцију рада и надлежни орган за унутрашње послове.

Члан 21.

Академија обезбеђује вођење и чување евиденције о:

- радним местима са повећаним ризиком;
- запосленима оспособљеним за безбедан и здрав рад;
- опасним материјама које се користе у току рада;
- извршеним испитивањима радне околине;
- извршеним прегледима и испитивањима опреме за рад и СОЛЗ;
- пријавама повреда на раду.

Члан 22.

Академија обезбеђује извршење обавеза према инспекцији рада које су утврђене законом, а односе се на извештавање, отклањање недостатака, прегледе и др. у законом утврђеним роковима и по захтеву инспекције рада.

Члан 23.

Сваки запослени у Академији има право на БЗР коју остварује у складу са Законом и овим Правилником.

У обезбеђивању БЗР запослени има право:

- на оспособљавање из материје БЗР;
  - на контролу здравственог стања;
  - на услове рада који обезбеђују његов физички интегритет, здравље и личну сигурност на раду;
  - да користи средства рада која су у складу са прописаним мерама;
  - да користи исправна СОЛЗ;
  - да предлаже контролу услова рада и стања БЗР;
  - да одбије да ради:
- ☐ кад сматра да му прети непосредна опасност по живот или здравље због тога што нису спроведене прописане мере БЗР, све док се те мере не обезбеде;
- ☐ ако му послодавац није обезбедио прописани лекарски преглед или ако на лекарском прегледу утврди да не испуњава прописане здравствене услове за рад на месту са повећаним ризиком;

□ ако у току оспособљавања за безбедан и здрав рад није упознат са свим врстама ризика и мерама за њихово отклањање на пословима или на радном месту на које га је послодавац одредио;

Члан 24.

У спровођењу Безбедности и здравља на раду запослени има следеће обавезе:

- да се пре распоређивања на посао оспособи из материје БЗР, тј. упозна са опасностима и штетностима посла који ће обављати, као и са прописима и мерама БЗР и да се подвргне провери оспособљености за безбедан рад;
- да у току радног односа стално употпуњава и усавршава своја знања из материје БЗР;
- да пре почетка рада на радном месту са повећаним ризиком обави претходни лекарски преглед и да се подвргне контроли здравственог стања у дефинисаним роковима;
- да пре почетка рада провери исправност средстава за рад и СОЛЗ и непосредном руководиоцу одмах пријави запажене недостатке, кварове или друге појаве које би могле да угрозе безбедност на раду;
- да послове обавља са пуном пажњом ради безбедности свог живота и здравља, као и живота и здравља осталих запослених;
- да се придржава прописаних мера БЗР и да се стара о спровођењу и унапређењу БЗР;
- да правилно рукује опремом за рад и опасним материјама и поступа по дефинисаном технолошком поступку, упутству произвођача, нормама и упутствима за безбедан рад који се дефинишу код послодавца;
- да наменски користи СОЛЗ, да пажљиво рукује њима и да их одржава у исправном стању;
- да пре напуштања радног места средства за рад остави у таквом стању да не угрожавају друге запослене;
- да сваку повреду на раду одмах пријави непосредном руководиоцу;
- да се стара о обезбеђењу заштите сваком запосленом и да учествује у пружању прве помоћи и спашавању у случају несреће на послу.

Члан 25.

Запослени је дужан да се подвргне провери да ли је под утицајем алкохола или других средстава зависности.

Провера да ли је запослени под утицајем алкохола врши се употребом алко-теста, по поступку који је утврђен прописима о безбедности саобраћаја и посебним упутством код послодавца.

Академија васпитачко медицинских струковних студија - Крушевац

Провера да ли је запослени под утицајем средстава зависности врши се у надлежној здравственој установи.

Непосредни руководилац дужан је да запосленом под утицајем алкохола или других средстава зависности не дозволи да започне рад или га удаљи из радне околине.

Члан 26.

Председник Академије и сви запослени који организују и руководе процесом рада, одговорни су за спровођење БЗР, свако у оквиру свог делокруга рада и у том смислу имају посебна овлашћења, обавезе и одговорност.

Члан 27.

Спровођење прописаних мера БЗР председник Академије обезбеђује, зависно од организације, самостално или заједно са другим запосленима који организују и руководе процесом рада, а који су по закону одговорни за спровођење БЗР у оквиру свог делокруга рада.

Члан 28.

Председник Академије, односно друго одговорно лице, у спровођењу БЗР нарочито је дужан да:

- *пре почетка рада изврши преглед исправности средстава рада и СОЛЗ,*
- *врши практичну обуку запослених из области БЗР и упознавање са опасностима и штетностима посла који ће запослени обављати,*
- *не дозволи рад запосленом без СОЛЗ,*
- *организује пружање прве помоћи повређеном,*
- *забрани рад запосленом који се не придржава прописаних мера БЗР, није обавио периодични лекарски преглед или одбија да поступи по упутствима за безбедан рад,*
- *упозна све запослене са опасностима на одређеном послу и да упутства за безбедан рад,*
- *на видном месту и објави све евентуалне опасности у вези са радом опреме за рад,*
- *на послове са опасним радним операцијама распореди само поуздане и стручно квалификоване запослене,*
- *у случају групног рада, где је потребна међусобна сагласност, руководство и надзор над таквим запосленима повери једном одређеном лицу које је упознато са опасностима таквог посла,*
- *се стара о правилној употреби СОЛЗ и да благовремено предузима мере за прибављање замене за дотрајала средства,*

Академија васпитачко медицинских струковних студија - Крушевац

- распоређивање запослених врши само на основу Уговора о раду,
- врши преглед средстава рада у складу са важећим актима и упутствима
- свакодневно врши преглед уређености радних места, пролаза, прилаза и саобраћајница,
- прати реализацију плана периодичних лекарских прегледа својих запослених који раде на местима са повећаним ризиком и не дозволи рад запосленима који се нису одазвали овим прегледима,
- се стара о обезбеђености и опремљености ормарића за прву помоћ,
- запосленом под утицајем алкохола и наркотика забрани рад - удаљи га са посла,
- изврши и друге обавезе из Закона, упутстава и уговора.

IV ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 29.

Измене и допуне овог Правилника врше се на начин и по поступку за његово доношење.

Члан 30.

Правилник ступа на снагу осмог дана од дана објављивања на огласној табли Академије.

у Крушевцу 13.03.2020.год.

МП

Академ.васпит. медицин.струк.студија - Крушевац

в.д. председника Доц. др Јелена Милановић